

การแยกขยะ

กรมอนามัย : กระทรวงสาธารณสุข

ข้อมูลจากกรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเผย ในปี 2559 มีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นในประเทศไทยมากถึง 27.06 ล้านตัน เมื่อเทียบปริมาณขยะแล้วใน 1 วัน มีคนทิ้งขยะวันละ 1.14 กิโลกรัมต่อคน โดยนอกจากข้อมูลของปริมาณขยะที่พบแล้วยังมีเรื่องของการทิ้งขยะและกำจัดขยะได้ไม่ถูกวิธี ส่งผลให้สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมและส่งกลิ่นรบกวนต่อพื้นที่อยู่อาศัยโดยรอบ

ปัญหาขยะล้นเมืองในประเทศไทยยังคงเป็นปัญหาที่ยังแก้ไขได้ยาก เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีความเข้าใจเรื่องของการคัดแยกขยะ รวมถึงการกำจัดขยะที่ถูกวิธี โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ที่มีจำนวนประชากรหนาแน่นจะพบปัญหาการถ่ายเทขยะไม่ทัน หรือการทิ้งขยะไม่เป็นที่ส่งผลให้เกิดปัญหาขยะสะสมจนกลายเป็นวิกฤตเรื่องของการจัดการขยะมูลฝอยได้ในที่สุด

ทำไมเราต้องคัดแยกขยะ

หลังจากที่เราทิ้งขยะลงไปในถัง แล้วเรากลับไม่รู้เลยว่าขยะเหล่านั้น อาจจะส่งผลกระทบต่อผู้อื่นรวมถึงระบบนิเวศได้ง่าย ๆ เพราะขยะหลากหลายรูปแบบจะไปกองทับถมกันโดยที่ไม่ได้ถูกแยกประเภทตั้งแต่แรก สิ่งที่เป็นปนอยู่ในกองขยะเหล่านั้นก็จะกลายเป็นแหล่งเชื้อโรค และแบคทีเรียขนาดใหญ่ที่สามารถแพร่เชื้อให้กับผู้ที่สัมผัสกับขยะเหล่านี้โดยตรงได้

นอกจากนี้ ขยะมูลฝอยเป็นขยะที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้งานได้อีก ซึ่งนอกจากจะเป็นของจำพวก พลาสติกที่รีไซเคิลไม่ได้ เศษวัสดุเหลือใช้ เศษอาหาร ยังมีของจำพวกขยะอันตรายที่ถูกทิ้งปะปนไปกับขยะอื่น ๆ เช่น ซากเครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ แบตเตอรี่ที่สามารถปล่อยสารเคมีไปปนเปื้อนกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างง่ายดาย

การสร้างขยะเริ่มต้น ที่ตัวของเราเอง จึงเป็นสาเหตุว่าทำไมเราถึงควร คัดแยกขยะตามประเภทก่อนนำไปทิ้ง ที่ถังขยะสาธารณะ นอกจากจะเป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อสาธารณะแล้ว ยังช่วยในเรื่องของการป้องกันปัญหากองขยะที่จะไปทำลายสิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ

การคัดแยกขยะตามประเภท

การคัดแยกขยะแต่ละประเภทควรใส่ไว้ในถุงเดียวกัน อาจจะเป็นถุงดำหรือถุงพลาสติกขนาดใหญ่และมัดปากถุงให้สนิท ก่อนนำไปทิ้งที่ถังขยะสาธารณะที่แบ่งประเภทของขยะนั้น ๆ ไว้แล้ว ได้แก่

ขยะทั่วไป

ถังขยะสาธารณะสำหรับขยะประเภทนี้จะเป็น “สีน้ำเงิน”

ขยะทั่วไปเป็นขยะจำพวกเศษกระดาษ ของพลาสติก เปลือกลูกอม หรือของจำพวกที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ที่ไม่คุ้มค่ากับการนำไปรีไซเคิล ขยะเหล่านี้จะถูกนำไปกำจัดตามกระบวนการ เช่น การฝังกลบ การเผาด้วยเตาเผาขยะ เป็นต้น

ขยะรีไซเคิล

ถังขยะสาธารณะสำหรับขยะประเภทนี้จะเป็น “สีเหลือง”

ขยะรีไซเคิลมักเป็นบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว หรือวัสดุเหลือใช้ที่สามารถนำไปเข้ากระบวนการรีไซเคิลได้ เช่น แก้ว กระป๋อง ขวดน้ำ เศษพลาสติก ที่สามารถนำไปหลอมเพื่อแปรรูปสำหรับใช้ประโยชน์ได้ต่อไป ขยะประเภทนี้จะมีมูลค่าสามารถเก็บไว้ขายให้กับคนที่รับซื้อของเก่า เนื่องจากสามารถนำไปสร้างประโยชน์ต่อไป

ขยะเปียก

ถังขยะสาธารณะสำหรับขยะประเภทนี้จะเป็น “สีเขียว”

ขยะเปียกเป็นขยะย่อยสลายง่ายที่อยู่ในรูปแบบของเศษอาหารที่กินเหลือ วัตถุดิบที่เน่าเสียได้ง่าย ผลไม้ ไข่ไก่ กิ่งไม้ ซากพืช ซากสัตว์ ที่เมื่อทิ้งไว้นานจะส่งกลิ่นเหม็นรบกวน ขยะเหล่านี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์อื่นได้ เช่น การนำไปทำปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น

ขยะอันตราย

ถังขยะสาธารณะสำหรับขยะประเภทนี้จะเป็น “สีแดง”

ขยะอันตรายที่อาจมีสารปนเปื้อนไปกับสภาพแวดล้อมได้ เช่น กระป๋องสเปรย์ แบตเตอรี่ ถ่านไฟฉาย อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ที่เสื่อมสภาพ ควรถูกแยกออกจากขยะทั่วไป เนื่องจากขยะเหล่านี้ จะมีสารประกอบทางเคมีอันตรายหลายอย่างที่ถูกต้องอย่างถูกวิธี

การลดขยะที่ต้นทาง

5R

Reduce

ลดปริมาณบรรจุภัณฑ์
หีบห่อที่ไม่จำเป็น หรือ
เป็นบรรจุภัณฑ์ที่
สามารถนำกลับมาใช้
ใหม่ได้

Reuse

เลือกใช้สินค้าที่สามารถ
นำกลับมาใช้ได้สินค้า
และบรรจุภัณฑ์ที่นำ
กลับมาใช้ได้อีกนั้นจะ
ช่วยลดปริมาณขยะลง
ได้

Recycle

เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่
ทำจากวัสดุรีไซเคิล
การผลิตสินค้าจาก
วัสดุ ที่มาRecycle ได้
มักจะ ใช้พลังงานและ
ทรัพยากรธรรมชาติ

Repair

นำสิ่งของที่ยังพอแก้ไข
ได้มาซ่อมแซมให้
สามารถนำมาใช้ใหม่ได้
ดูแลรักษาอุปกรณ์
เครื่องใช้ภายในบ้าน

Reject

หลีกเลี่ยงการใช้
ผลิตภัณฑ์ที่ก่อให้เกิด
อันตราย เช่น ยาฆ่า
แมลง น้ำยาขัดพื้น
หรือสารเคมีอื่น ๆ
เป็นต้น

อุปสรรคและปัญหา

เนื่องจากในการกิจกรรมครั้งนี้มีจำนวนคนในทีมเป็นจำนวนมาก เป็นเรื่องปกติที่จะมีปัญหาเกิดขึ้นในการทำงาน ทั้งการสื่อสารที่ผิดพลาด เวลาว่างของแต่ละคนที่ไม่ตรงกัน หรือจะเป็นความคิดเห็นที่แตกต่างกัน แต่ปัญหาเหล่านี้สามารถแก้ไขได้โดยการปรึกษากันเพื่อปรับการสื่อสารให้ตรงกัน เปลี่ยนความคิดให้ไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงหาวันเวลาที่ตรงกันในการดำเนินกิจกรรม ส่วนปัญหาเรื่องการประสานงานกับโรงเรียนที่เกิดความผิดพลาด ทำให้เวลาในการเตรียมงานลดลง ปัญหานี้แก้ไขโดยการปรึกษากันแล้วแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อจัดสรรจำนวนคนให้เพียงพอต่องานแต่ละส่วน และเพื่อให้การดำเนินเป็นไปได้อย่างราบรื่น

สรุปผลการทำกิจกรรม

การทำกิจกรรมนี้ได้สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีให้แก่ตนเอง และเพื่อนร่วมทีม ตั้งแต่เริ่มเลือกหัวข้อของกิจกรรมที่จะทำ หาข้อมูล และร่วมกันออกแบบรูปแบบกิจกรรม ตลอดจนทำกิจกรรมร่วมกับน้อง ๆ ถึงแม้จะมีปัญหาและอุปสรรคบ้าง แต่ทุกคนในทีมก็ให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ทำ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

นอกจากนี้ กิจกรรมนี้ยังสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับน้อง ๆ ที่ไปสอนแยกขยะ โดยกิจกรรมที่เราดำเนินการนั้น เราจะเริ่มจากการสอนน้องก่อนว่า ถ้าทิ้งขยะแล้วจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร ส่งผลเสียอะไร สอนวิธีลดขยะด้วยแนวคิด 5R ประเภทของขยะและการคัดแยก และประโยชน์ของการแยกขยะ จากนั้นได้ทำกิจกรรมร่วมกับน้อง ๆ โดยให้เล่นเกมแยกขยะเพื่อให้น้อง ได้ลองปฏิบัติจริงหลังจากที่สอนไป น้อง ๆ มีความเป็นกันเองและให้ความร่วมมือกับกิจกรรม ที่ทำทั้งตอนที่สอนและเล่นเกม ทำให้ภาพรวมของกิจกรรมเป็นที่น่าพอใจ

กิจกรรมสอนน้องแยกขยะนี้ เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังจิตสำนึกให้เยาวชนรู้จักการแยกขยะ สาเหตุและความสำคัญของการแยกขยะ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากขยะ และเรียนรู้วิธีการแยกขยะ อย่างถูกต้อง ถือเป็นการเริ่มต้นจากเยาวชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญต่อสังคมทำให้ลดปริมาณขยะ

บูรณาการความรู้วิชามนุษยสัมพันธ์

กับ โครงการไปสอนน้องแยกกันแต่อะหมู่เฮา

บทที่ 8 มนุษยสัมพันธ์กับภาวะผู้นำ

การทำงานเป็นทีมหรือการทำกิจกรรมใด ๆ ที่รวมกันเป็นกลุ่ม จำเป็นต้องมีผู้นำซึ่งทำหน้าที่ในการชี้นำหรือบอกแนวทางในการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากสมาชิกในทีม ดังนั้นมนุษยสัมพันธ์กับภาวะผู้นำจึงเป็นสิ่งสำคัญ ผู้นำควรเรียนรู้ถึงอำนาจและทักษะความสามารถที่ผู้นำพึงมี เพื่อเป็นผู้นำที่เหมาะสม และสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกในทีม ช่วยให้การดำเนินงานต่าง ๆ บรรลุเป้าหมาย

บทที่ 9 มนุษยสัมพันธ์ในการทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีม เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ทุกองค์กรประสบความสำเร็จ ดังนั้นมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานเป็นทีมจึงเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดหน้าที่การทำงานของแต่ละคน บทบาทของสมาชิก การทำงานร่วมกัน วางแผนและแก้ปัญหาร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินงานของทุกคนในทีมมีทิศทางที่ถูกต้องและมีจุดหมายเดียวกัน ทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานเป็นทีม

บทที่ 10 การบริหารความขัดแย้ง

ความขัดแย้ง สามารถเกิดได้ในทุกคน และทุกสังคม ซึ่งความขัดแย้งที่เกิดขึ้นย่อมมีผลดีและผลเสีย ในการดำเนินกิจกรรมมีการทำงานหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น เป็นเรื่องปกติที่จะความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน ดังนั้นการบริหารความขัดแย้งจึงเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการวิเคราะห์ว่าสาเหตุของความขัดแย้งเกิดจากอะไร และการหาวิธีแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานสามารถบรรลุเป้าหมายได้ด้วยดี

บทที่ 11 มารยาททางสังคม

คนเราล้วนมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา ในการดำเนินกิจกรรมได้มีการติดต่อประสานงานกับทางโรงเรียน การร่วมกิจกรรมกับน้อง ๆ หรือการพูดคุยสื่อสารเตรียมงานภายในกลุ่ม ดังนั้นมารยาททางสังคมจึงเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการไหว้ การรับไหว้ การแนะนำตัว รวมถึงมารยาทในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้เราปฏิบัติตัวให้ถูกกาลเทศะ และไม่ก่อความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น